

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, народних депутатів України від Полтавщини щодо порушення конституційних прав органів місцевого самоврядування у сфері використання надр

Керуючись статтею 13 Конституції України, статтями 4, 9¹, 17, 19 Кодексу України про надра, частиною 2 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», частиною 2 статті 2, пунктами 3, 6 частини 2 статті 19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», з метою відновлення конституційних прав Українського народу щодо здійснення права власності на надра,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

1. Прийняти Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, народних депутатів України від Полтавщини щодо порушення конституційних прав органів місцевого самоврядування у сфері використання надр, що додається на 2 аркушах.

2. Надіслати Звернення на адресу Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України, народних депутатів України від Полтавщини.

**ГОЛОВА
ОБЛАСНОЇ РАДИ**

О. БІЛЕНЬКИЙ

Звернення
депутатів Полтавської обласної ради до Верховної Ради України,
Кабінету Міністрів України, народних депутатів України від Полтавщини
щодо порушення конституційних прав органів місцевого самоврядування
у сфері використання надр

У грудні 2019 року Верховною Радою України внесено зміни до Кодексу України про надра (далі – Кодекс), які передбачають усунення обласних рад від процедури погодження надання надр у користування з метою геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, а також для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Звуження повноважень обласних рад у сфері надрокористування є прямим порушенням конституційних прав українського народу розпоряджатися своєю власністю – надрами.

Відповідно до статті 13 Конституції України земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України є об'єктами права власності Українського народу. Від імені Українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених цією Конституцією.

Статтею 4 Кодексу встановлено, що надра є виключною власністю Українського народу і надаються тільки у користування. Угоди або дії, які в прямій або прихованій формі порушують право власності Українського народу на надра, є недійсними. Український народ здійснює право власності на надра через Верховну Раду України, Верховну Раду Автономної Республіки Крим і місцеві ради.

Розробка, вивчення та використання надр безпосередньо стосується прав та інтересів громад і мешканців територій. Для ефективного захисту інтересів громадян України, які проживають на територіях, де планується використання надр, законодавство України має відповідати Конституції України та передбачати певний обсяг повноважень для представників громад. Адже, позбавляючи обласні ради повноважень у цій сфері, Верховна Рада України нівелює право громад бути почутими, а депутатів, які їх представляють, висловлювати і захищати інтереси відповідної територіальної громади.

Разом з цим змінами до Кодексу визначено, що гірничі відводи для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення надаються територіальними управліннями центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці. Це суперечить визначеній у пункті 9¹ Кодексу компетенції обласних рад щодо надання надр у користування для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення.

Зазначені зміни до Кодексу прийняті без врахування висновків Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України та зауважень Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України до відповідного законопроекту.

У лютому 2020 року Полтавською обласною радою направлено звернення до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо порушення конституційних прав та необхідності повернення скасованих повноважень

обласних рад у сфері надрокористування. Відповіді по суті порушених питань Полтавською обласною радою не отримано.

Враховуючи вищевикладене, підтримуючи звернення депутатів Дніпропетровської, Житомирської, Харківської обласних рад повторно вимагаємо привести у відповідність до Конституції України законодавчі акти, що регулюють питання користування надрами, в частині забезпечення прав Українського народу щодо здійснення права власності на надра, а саме:

внести зміни до законодавчих актів України в частині повернення повноважень обласних рад щодо погодження надання у користування з метою геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення та надання надр у користування для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення.

Прийнято на

*сесії обласної ради
восьмого скликання
2021 року*

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення «Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, народних депутатів України від Полтавщини щодо порушення конституційних прав органів місцевого самоврядування у сфері використання надр»

Розробник проєкту рішення: постійна комісія обласної ради з питань паливно-енергетичного кодексу та використання надр.

Проєкт рішення є актом індивідуальної дії.

Мета: відновлення конституційних прав Українського народу щодо здійснення права власності на надра.

1. Підстава розроблення проєкту рішення

Проєкт рішення розроблено за власною ініціативою депутатів Полтавської обласної ради на підставі внесення змін до Кодексу України про надра.

2. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Прийняття рішення зумовлене потребою забезпечення конституційних прав органів місцевого самоврядування у сфері використання надр.

3. Суть проєкту рішення

Суть проєкту рішення полягає у направленні звернення до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, народних депутатів України від Полтавщини з метою внесення змін до законодавчих актів України в частині повернення повноважень обласних рад щодо погодження надання у користування з метою геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення та надання надр у користування для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення.

4. Правові аспекти

Конституція України, Кодекс України про надра, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про статус депутатів місцевих рад».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація рішення не потребує фінансових витрат.

6. Позиція заінтересованих осіб/ органів/ сторін

Проект рішення не потребує з'ясування позиції заінтересованих органів.

7. Громадське обговорення

Проект рішення не потребує громадського обговорення.

8. Запобігання корупції

У проекті рішення відсутні процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень, пов'язаних з корупцією.

8. Прогноз результатів

Проект рішення передбачає направлення звернення до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, народних депутатів України від Полтавщини щодо внесення змін до Кодексу України про надра в частині повернення повноважень обласних рад щодо погодження надання у користування з метою геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення та надання надр у користування для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення.

**Голова постійної комісії обласної ради
з питань паливно-енергетичного комплексу
та використання надр**

С. САВЧЕНКО